

NEMCI SO ZAVZELI MESTO DIXMUDE V BELGIJI TER PRODIRAJO PREKO YSER PREKOPA V FRANCIO.

Iz oficijelnih nemških poročil je razvidno, da so dosegle nemške čete znatne uspehe na skoro vseh točkah bojne črte na zapadnem bojišču. -- Zavezniki pripisujejo sedanje nemške uspehe svežim četam, katere se je postavilo na mesto prejšnjih. -- Turki so baje zmagali v Kavkazu ter prodirajo na vseh točkah proti Rusom. -- Anglija ima, sedaj pod orožjem 1,086.000 mož. -- Kapitan Mueller nemške križarke "Emden" je ostal živ ter se nahaja v vojnem jetništvu. -- Avstrijci so v Tsing Tau sami potopili križarko "Kaiserin Elisabeth".

Jetniki v Vladivostoku.
Pekin, Kitajsko, 11. nov. — Iz Harbina, Mandžurija, poročajo, da so Rusi prepeljali že veliko število nemških in avstrijskih jetnikov v Vladivostok.

Srbi so se umaknili.
Dunaj, Avstrija, 11. nov. — Danes je bila tukaj izdana sledeča uradna izjava glede razmer na južnem bojišču: V podnožju neke gore se je bila dva dni in dve noči obupna bitka med sovražnikom in našimi četami. Več kot petkrat smo z naskokom napadli utrjene pozicije, zavzeli smo jih pa šele proti jutru. Izgube so na obeh straneh precejšnje. Avstrijci so vjeli srbskega polkovnika Radakovića.

Avstrijci in Nemci.
Petrograd, Rusija, 11. nov. — Avstrija in Nemčija ne bosta več dolgo zaveznički, ker so se začeli vojaki in častniki obeh dežela sovražiti. Med vjetimi Nemci in Avstriji pride večkrat do resnih spopadov.

Avstriji pri Černovicah.
Berlin, Nemčija, 11. novembra. Danes je bila tukaj izdana sledeča uradna izjava: "Pri Koninu na Rusko-Poljskem je premagal nemški kavalerski oddelek neki ruski bataljon. Zmaga je bila popolna. Danes ni bilo z vzhodne fronte še nobene druge novice. Ruski vojaki so začeli zapuščati Galicijo. Nekateri mislijo, da potrebuje Rusija na jugu vojakov, kar pa skoraj gotovo ne bo resnice, ker je že prej imela dobro zavarovane meje napram Turkom. Avstrijci so po hudem boju zavzeli Černovice, glavno mesto Galicije, ki je bilo dosedaj v ruskih rokah.

Nemške izgube.
Pariz, Francija, 11. novembra. Havas-agencija je dobila iz Petrograda poročilo, ki se glasi: — Iz zanesljivih virov je znano, da so izgubili Nemci v zadnjih bojih na vzhodno-ruski fronti sedemdeset odstotkov svojih častnikov.

Od 23. okt. do 5. novembra je padlo Rusom v roke 323 častnikov in 21.750 vojakov. Poleg tega so zaplenili Rusi 52 topov, 60 stropnih pušk in veliko množino vojnega materijala.

Turki v Egiptu.
Berlin, Nemčija, 11. novembra. Uradna poročila pravijo, da so imeli dosedaj Turki v Kavkazu in Egiptu že velike uspehe. V Egiptu so zavzeli trdnjavo Sekizar pri El-Arisu. V Kavkazu je zapadlo zadnje dni precej snega, ki pa skoro čisto nič ne ovira turških čet. Rusi so se morali že parkrat umakniti.

Bolgarska ostane nevtralna.
Berlin, Nemčija, 11. novembra. Avstrija in Nemčija in Turčija so objavile Bolgarski Drinopolje, če bo ostala nevtralna in se ne bo postavila na stran zaveznikov. Bolgarski poslanik v Rimu je rekel, da bo ostala Bolgarska na vsak način nevtralna. Predsednik turške poslanske zbornice je dopisoval po opravih v Bukaresti.

Zarota na Turškem.
London, Anglija, 11. novembra. Neka tukašnja brzojavna agencija je dobila iz Aten brzojavko, da so prišli v Carigradu na sled običajni zaroti proti Nemcem in Madžarom. Oblasti so zaret-

nike presenetile pri nekem zborovanju in jih takoj aretirale. Nad voditelji je bila še tisti dan izvršena smrtna obsodba. Prebivalstvo se zelo razburja, če dospe v mesto kako poročilo o turškem porazu. Turki zvrčajo vso odgovornost na turške častnike, ki imajo v turški armadi prvo besedo.

Brat egiptovskega kediva v Napolju.

Napolj, Italija, 11. novembra. Brat egiptovskega kediva prince Mohamed Ali paša je došel danes v spremstvu svojega strica v tukašnje pristanišče. — Njegov stric je poveljeval v začetku balkanske vojne turški konjenici pri Kirk Killise.

Anarhija v Albaniji.

Pariz, Francija, 11. novembra. Brzojavka, ki jo je dobila Havas-agencija iz Aten, se glasi: — Albansko mesto Berat je čisto opustošeno. V Albaniji je zavladala popolna anarhija. Essad paša je poslal v Valono 10 mož, katere so pa prebivalci do zadnjega pobili.

Veliko Srbov vjetih.

London, Anglija, 11. novembra. Z Dunaja poročajo: — Vzhodno od Loznice se je sovražnik z nevrjetno hrabrostjo ustavljal našemu navalu. Slednjič se je vseeno umaknil na višine pri Javlaku, katere so pa naše čete z naskokom zavzele. Pri tej priliki smo vjeli skoraj tisoč mož in zaplenili veliko strojnih pušk.

Nemci prodirajo.

London, Anglija, 11. novembra. Neko poročilo iz Berlina pravi, da so nemške čete prekorale Yser prekop južno od Dixmude ter da so zasedle zapadno od Langemarek prve od zaveznikov zasedene pozicije.

Južno od Ypres so Nemci preganili sovražnika iz St. Eloi.

Dobro napredovanje Nemcev v Argonih.

Berlin, Nemčija, 11. novembra. Poročilo vojnega ministristva izjavlja, da se nadaljuje z boji na zapadu, da se pa dosedaj še ni doseglo odločilnega rezultata. Poročilo pravi nadalje, da je položaj v Argonih ugoden in da napredujejo Nemci v okolici Ypres.

Berlin, Nemčija, 11. novembra. Tukaj se pripisuje zadnjim oficijelnim poročilom veliko važnost, ker se v njih izjavlja, da je znanomavati v Argonih uspehe. To je prvič, da se je rabilo ta izraz glede bojev v tej okolici.

Francozi priznajo, da so zavzeli Nemci Dixmude.

Pariz, Francija, 11. novembra. Današnje popoldansko oficijelno poročilo pravi, da se je prejšnje jutro zopet pričelo z ostrimi boji med Nieuport in reko Lys. Zavezniki so baje uspešno držali njihove pozicije, a proti večeru se je posrečilo Nemcem zavzeti Dixmude.

Na drugih točkah bojne črte so baje odbili Angleži nemške naskoke in zopet na drugih imajo baje Francozi znanomavati par uspehov.

Nemci so dobili ojačenja.

Pariz, Francija, 11. novembra. V oficijelnem večernem poročilu se glasi: "Sovražnik je s celo silo naskakoval čeli dan, ne da bi mogel znanomavati kaj uspehov. Vprizoril je tudi protinaskok na

Lombaertzyde, katerega se je pa odbilo. Tudi je zastoj skušal priti iz Dixmude na levi breg reke Yser.

Na ostali fronti ni znanomavati nobene izpremembe." Vsa poročila, ki prihajajo v vojno ministristvo, kažejo, da so dobili Nemci pri Ypres močna ojačenja. Domneva se, da se je nadomestilo nemške čete ki so ležale v tej okolici čeli čas v okoliših, s svežimi četami, ki gredo sedaj z veliko odločnostjo naprej.

S številnih drugih točk se poroča o srditih bojih. Nemci skušajo zavzeti manjša mesta in vasi z bajonetnim naskokom. Vršijo se tudi težki artilerijski boji med obema strankama.

Nemška kavalarija na Poznan-sko.

London, Anglija, 11. novembra. Dopisnik "Morning Post" poroča iz severne Belgije, da so tam prepričani, da je največja želja Nemcev zavzeti Dunkirk in Calais in da raditega napenjajo vse svoje sile.

Poročevalec je baje izvedel iz Berlina, da je odšlo veliko kavalarije iz Belgije in Francije ter da se jo je vrglo na Poznan-sko. To oslabljenje kavalarije nima za Nemce v Belgiji velikega pomena, ker se rabi v bojih v Franciji in Belgiji le infanterijo in artilerijo, dočim je treba na istočnem bojišču kavalarije.

Več tisoč jetnikov.

Pri zavzetju Dixmude so napravili Nemci baje 5000 jetnikov ter zajeli baje devet strojnih topov. Pri naskoku na pozicije zaveznikov pri Langemarek so napravili Nemci 2000 jetnikov.

Izgube znašajo nad 500.000 mož.

"Times" je objavil brzojavko nekega kodanjskega poročevalca, da znašajo namreč glasom oficijelnih nemških objav skupne izgube Nemcev na mrtvih, ranjenih in pogrešanih nekako 500.000 mož.

Ena sama lista vsebuje 29.281 imen.

V Bazelu so baje razkrili špijonažni sistem.

London, Anglija, 11. novembra. Glasom brzojavke iz Curila na "Kölnische Zeitung", katero je sporočil naprej Reuterjev urad, so vojaške oblasti baje zaprle celo rensko dolino in zveze na njej so vsled tega zelo otežene. Vojaške oblasti so to odredile, ker se je baje v Bazelu razkrilo obširen sistem špijonaže.

Vancouver se boji nemškega napada.

Ottawa, Ont., 11. novembra. — Danes se je oficijelno naznanilo, da je zapadni del Broughton Straits, v bližini Vancouver Island, v obrambne namene zaprt za parobrodstvo. Interesente se je obvestilo, da morajo jemati ladje čisto določen kurz, ker bi se sicer izpostavljale nevarnosti, da se strelja nanje. V oficijelnem obvestilu se ne navaja vzroka za to odredbo, vendar pa se splošno domneva, da se pričakuje nemškega napada na Vancouver Island od strani nemškega brodogradila, ki je pred kratkim premagalo otelek angleškega na obali republike Chile.

Nemški kronprince — vrhovni poveljnik.

Pariz, Francija, 11. novembra. Neko današnje poročilo v "Matin" pravi, da je bil imenovan

kronprince Friedrich Wilhelm vrhovnim poveljnikom nemške armade na istočnem bojišču. Poročilo prihaja iz Petrograda ter se glasi v njem, da bo poveljeval general Hindenburg levo krilo, avstrijski general Dankl desno, dočim bo kronprince vrhovni poveljnik. Potrdila te vesti še ni bilo mogoče dobiti.

Zmagoslavje v Tokio.

Tokio, Japonska, 11. novembra. Pol milijona ljudi se je vdeležilo danes velike demonstracije v glavnem mestu, katere se je priredilo v proslavo predaje trdnjave Tsing-Taua. Ceste so bile okrašene z zastavami ter se jih bo danes zvečer razsvetlilo. Diplomatični zastopniki zaveznikov so imeli nagovore.

Kapitan Mueller, poveljnik "Emdena", je ostal živ.

London, Anglija, 11. novembra. Oficijelno se je danes objavilo, da je neki nemški podmorski čoln v bližini izliva reke Themse potopil angleški torpedni čoln "Niger". Admiraliteta je danes o polnoči izjavila, da se je rešilo vse častnike in moštvo torpednega čolna "Niger". Stirje možje so bili ranjeni.

London, Anglija, 11. novembra. Danes popoldne je objavila admiraliteta, da se nahaja v vojnem jetništvu kapitan Mueller nemške križarke "Emden", katero je premagala avstralska bojna ladja "Sidney", in ki leži sedaj ob nekem otoku Cosos otočja.

Ujet je tudi princ Franc Jožef Hohenzollernski, ki je služil na "Emdenu" kot poročnik.

Prince Franc Jožef je iz nevladajoče veje rodu Hohenzollerncev ter je brat žene bivšega portugalskega kralja Manuela. — Admiraliteta dostavlja, da znašajo glasom neoficijelnih poročil izgube na "Emdenu" 200 mrtvih in 30 ranjenih.

Admiraliteta dostavlja, da se je izkazalo preživelim za "Emdena" vse vojne časti ter da so smeli kapitan in častniki obdržati sablje.

"Central News" se je sporočilo iz Melbourne, da je bil "Emden" še danes čeli dan v plamenih.

Hongkong, Kitajsko, 11. nov. Glasom sem došli poročil je naš kapitan "Sidney-a" le 30 preživelih od 300 mož broječe posadke "Emdena". Stiri častnike in 22 mož se je napravilo za vojne jetnike.

Japonska bojna ladja je zadel na mino.

London, Anglija, 11. novembra. Iz Tokija je došlo semkaj oficijelno poročilo, da je zadel torpedni čoln št. 33 na mino pri uvalu v Kiančau zaliv in sicer v času, ko je iskal mine. Drugi torpedni čolni so ga skušali spraviti v bolj plitvo vodo, a so bila vsa prizadevanja brezuspešna. V poročilu se glasi nadalje, da so bile na torpednem čolnu št. 33 ubite tri osebe, dočim se nadaljne tri pogreša.

Protest proti morskim minam.

Haag, Holandsko, 11. nov. — Z ozirom in težkoče za parobrodstvo v Severnem morju, ki so nastale vsled polaganja min od strani Nemčije in vsled tega, ker je angleška vlada zaprla pred kratkim celo Severno morje za nevtralni promet, priporoča amsterdamski "Handelsblad", naj se takoj skliče konferenco zastopnikov švedske, norveške,

Holandske, Danske in Združenih držav, na kateri naj bi se posvetovalo, kako obdržati Severno morje prosto za nevtralni promet in kako preprečiti preteče pomanjkanje v teh deželah.

"Nemčijo in Anglijo naj bi se prisililo", se glasi v članku, "naj omejita polaganje min v vodovje, ki je njihovo. Prišel je čas, da dvignejo vsi nevtralni narodi odločen protest, ker bi v drugačnem slučaju v bodočnosti omalo-važeval principije mednarodnega prava in prostost oceana vsak narod, ki bi se čutil dosti močnega, da krši postavne ne da bi se ga moglo kaznovati."

O "North Carolini" ni nobenega poročila.

Washington, D. C., 11. nov. — Tajnik Daniels je odgovoril danes na vprašanja poročnikov častnikov in moštva ameriške bojne ladje "North Carolina", da nima nobenega oficijelnega poročila, kje se nahaja bojna ladja, da pa se ji najbrž ni dogodila nobena neizgoda.

"Nevtralni" konji so zgoreli.

Newport News, Va., 11. nov. — 67 konj je zgorelo ali se pa zadušilo pri požaru, ki je nastal večeraj na parniku "Rembrandt" v tem pristanišču. Na krovu je bilo 800 konj, namenjenih za francosko vlado. Glasi se, da so nemški agenti zanetili požar.

Avstrijci so sami potopili križarko "Kaiserin Elisabeth".

Pekin, Kitajsko, 11. novembra. Avstrijsko poslanstvo v Pekinu je naznanilo, da so Avstrijci pri izbruhu vojne sami potopili avstrijsko križarko "Kaiserin Elisabeth", ki je poiskala zavetja v Tsing-Tau ter se vdeležila obrambe pristanišča. Kapitan je sporočil poslanstvu, da je bilo tekom obstreljevanja ubitih osem mož posadke.

Armada 1,086,000 mož.

London, Anglija, 11. novembra. V poslanski zbornici je naznanil ministrski predsednik Asquith, da ima Anglija sedaj 1,086,000 mož v redni vojaški službi, nevštevši teritorialno armado. V torek se bo pričela zbornica baviti z vprašanjem, ali naj se še bolj ojači armado. Glede tega vprašanja vladajo zelo različna mnenja.

Glede vojnih operacij je izjavil Asquith, da se je preprečilo prvotne namene Nemčije. Rekel je, da je Anglija sedaj v stanu na strani zaveznikov onemogočiti vse nakane Nemcev. Izjavil pa je tudi, da dvomi, da bo vojna tako dolgo trajala kot se zatrjuje od gotove strani.

Barikade.

Pariz, Francija, 11. novembra. Nemci so delali na več mestih, posebno pa pri Censtohovu, barikade, da bi ustavili prodiranje Rusov. Mesto Thorn so ponoči in po dnevu utrjevali. V Krakovu je proklamirano vojno stanje. Skoraj vse prebivalstvo je že zapustilo mesto.

Samomor.

Pri Colonial Road v Brooklynu, N. Y., se je ustrelil 68letni krojač Peter Abitzer. Poleg njega so našli palico, v kateri je bila skrita puška.

KOLENDAR

za leto 1915 je izšel in smo ga že večeraj začeli razpustljati, oziroma ga je že razpustila.

V Mehiki se je zopet začela vojna.

El Paso, Tex., 11. nov. — Iz poročil, ki so dospela danes zvečer iz Aguas Calientes v Juarez, je razvidno, da se je v Mehiki zopet začela vojna. Udarili sta se Carranzova in Villova armada. General Pablo Gonzales, ki poveljuje armadi generala Carranze, je poslal nato svoje čete proti severu, da bi se sestal z Villovo armado, dočim je poveljnik Villovih vojakov, Manuel Chao, poslal močan oddelek proti Aguas Calientes.

Panika v glavnem mestu.

Mexico City, Mehika, 11. nov. Danes se je peljalo skozi trgovski del mesta na dveh avtomobilih nekaj Yaqui Indijancev in vojakov. Ko so dospeli pred neko veliko trgovino, so začeli na vse strani streljati. Med ljudmi je nastala silna panika. Nekateri so že govorili, da so Villovi ljudje napadli Narodno palačo. Trgovci so potem zaprli trgovine in se poskrili po stanovanjih. Na cesti ni bilo mahoma nobenega človeka. Slednjič se je policiji posrečilo razgrajati aretirati. Zadelo jih bo precej ostra kazen.

Ameriški vojaki v Vera Cruzu.

Washington, D. C., 11. nov. — Vlada bo skoraj gotovo v najkrajšem času odpoklicala svoje čete iz Vera Cruz, ker se bodo Mehikanci lahko sami med seboj pobotali. Carranza je dal Združenim državam pismeno zagotovilo, da se onim Mehikancem, ki so šli našim četam pri izkrcanju na roko, ne bo ničesar zgodilo. V tozadevnem zagotovitvi pa niti z besede ne omenja onih duhovnikov, ki so pobegnili v Vera Cruz. V slučaju, da bi se spopadi med Carranzovimi in Villovimi četami nadaljevali, bi imele Združene države precej težavno stališče.

Brigadni general Funston ima sedaj v Vera Cruzu še kakih 8500 ameriških vojakov. 5. brigada se bo vrnila v Galveston, mornariki pa v razne mornariške postaje.

Ustavljen promet.

Laredo, Tex., 11. nov. — Med tukašnjim mestom in med Mexico City je bil danes prekinjen železniški promet. To se je zgodilo baje zaradi tega, ker so zavladale v okolici glavnega mesta zelo resne razmere.

Carranza — ustaš.

El Paso, Tex., 11. nov. — Danes zvečer je dospela sem brzojavka, ki pravi, da je pri konferenci general Panfilo Natera označil Carranza kot ustaša. Ker Carranza še dosedaj ni priznal sedanjega predsednika republike Mehike, se ga z vso pravico smatra za ustaša. Navzoči so sprejeli Naterovo opazko z navdušenim ploskanjem. Dosedaj so vsi mislili, da je Natera Carranzov pristasi.

POZOR ČITATELJI!

Genjenim naročnikom naznani, da smo ustavili pošiljanje lista v stari kraj, ker so nam iz več krajev pisali, da se lista sploh ne dostavlja. Kakor hitro se bodo tozadevne razmere kaj izpremenile, bomo zopet začeli s pošiljanjem. Onim, ki imajo naročnino plačano snanprej, bomo pošiljali list po preteku vojne toliko časa kot se ga bo zamudilo sedaj. Toliko torej v prijazno poznanilo.

Boji pri Naco v Sonori.

Naco, Ariz., 11. nov. — Danes zjutraj je začela artilerija generala Maytorene z vso silo streljati na mesto Naco, Sonora, v katerem se nahaja garnizija generala Carranze. Posadka je odvrnila ogenj z granatami, ki pa niso dosegle svojega cilja.

Generali niso zadovoljni z Villom.

Laredo, Tex., 11. nov. — Iz Mehike poročajo, da generali niso nič kaj zadovoljni z Villom. V slučaju, da ne bo odstopil od poveljstva severne armade, se bodo vsi bojevali proti njemu.

Požar v tovarni.

Včeraj zjutraj je izbruhnil v poslopiju National Parlor Suit Co. v Brooklynu, N. Y., požar, ki je povzročil več kot \$50.000 škode. Oblasti mislijo, da so zažgali bivši uslužbenec, ki so v ponedeljek zastavkali. Že v ponedeljek zvečer se jih je zbralo nekaj pred vratni tovarne, ki so se precej sumljivo obnašali. Policija jih je slednjič preprečila, okoli polnoči so pa zopet prišli. Nekaj bivših uslužbencev so že aretirali, toda dosedaj še ni nobeden priznal najmanjše krivde. Delavci so delali po 59 ur na teden, vsled česar so proslili vodstvo tovarne, da naj jim skrajša delavni čas na 52 ur. Ker tega ni hotelo storiti, so vsi zastavkali. Zastopniki stavkajočih so sestavili oster protest, v katerem pravijo, da se stavarke po po krivici dolži. Koliko je resnice na tem, bo pokazala preiskava.

Rojstni dan italijanskega kralja.

Rim, Italija, 11. nov. — Danes je praznovan italijanski kralj Viktor Emanuel svoj rojstni dan. Pri tej priliki so se vršile, kakor ponavadi, velike slavnosti. Ko so se peljal v sprevedu po mestu, ga je ljudstvo navdušeno pozdravljalo. Zunanji minister baron Sidney Sonnino je priredil svečan obed, na katerem so bili navzoči diplomatični zastopniki vseh držav.

Denarje v staro domovino.

Promet z Avstrijo se je toliko zboljšal, da zopet pošiljamo denar v staro domovino. V slučaju, da bi se razmere pozneje na kak način predrugačile, in bi se denar ne mogel izplačati določenim osebam, bomo istega vrnila pošiljateljcem.

V sedanjem položaju pa ni misliti, da bi denar došel v roke naslovjenca tako hitro, kakor preje v normalnem času, ker vsakdo ve, da sedaj potrebujejo pisma v Evropo, ali iz Evrope sem 22 do 25 dni in v približno tem času bo denar v stari domovini tudi izplačan. Zato svetujemo rojakom, da začasno pošiljajo le za nujno potrebo in za enkrat ne več kakor 500 K.

Cene:			
K	\$	K	\$
5....	1.10	100....	20.60
10....	2.15	110....	22.25
15....	3.15	120....	24.00
20....	4.20	130....	26.05
25....	5.30	140....	28.70
30....	6.35	150....	30.75
35....	7.30	160....	32.80
40....	8.30	170....	34.85
45....	9.35	180....	36.90
50....	10.35	190....	38.95
55....	11.35	200....	41.00
60....	12.40	210....	43.05
65....	13.40	220....	45.10
70....	14.45	230....	47.15
75....	15.45	240....	49.20
80....	16.50	250....	51.25
85....	17.50	260....	53.30
90....	18.50	270....	55.35
95....	19.50	280....	57.40
100....	20.50	290....	59.45
110....	22.55	300....	61.50

TVRKA FRANK SAKSER

Ranjenci v slovenskih bolnišnicah.

V Gorici se nahajajo naslednji ranjenci oziroma bolniki: Iv. Resah, 8. top. polka iz Vojske; Jozef Valušček, pešec 97. pešp. (16. komp.) iz Gorice; Peter Marinič, pešec 97. pešp. (16. komp.) iz Vedrijana v Brdih; Humbert Marega, pešec 27. dom. polka (8. stot.) in Fares Jozef Marinič, pešec 97. pešp. (16. komp.) iz Konjskega; Leopold Pintar, nad. rez. 20. lov. bat. (4. k.) iz Konjskega; Nikolaj Zsivan, del. odd. iz Pančove Ogrske; Anton Wicker, voznik pri trenu, iz Maribora. Zadnja dva sta v karanteni.

Naknadno so dospeli še sledeči: Ildebrando Zuttioni, dom. polk 24, iz Meduje; Al. Lemut, pešp. št. 97, iz Sturij pri Ajdovščini; teško ranjen; Jozef Zonk, dom. polk 27, iz Romansa; Jurij Batistuta, 8. top. polk, iz Krusina; Peter Bizaj, 97. pešp. iz Podgora; pijonir Fr. Pirih iz St. Viške gore; Franc Cernigoj, št. 97, pešp. iz Skrlj na Vipavskem; Ant. Teresin, 22. pešp. — S severnega bojišča sta dva, ki sta osumljena kolere in se nahajata v karanteni; Jozef Sekulin, 27. dom. polk Miha Kramberger, top. polk št. 8.

V bolnišnici "Rdečega križa" v Gorici se nahajajo še naslednji ranjenci: Ivan Nikolausig, 47. pp. iz Corone v Furlaniji, ima prestreljen desni palec; Evgen Ferlet, 20. lov. bat., iz Dobrodoja, ima prestreljeno desno nogo; Al. Persič, pešp. št. 97, iz Sempasa, ima prestreljeno levo nogo; Ant. Košar, dom. polk št. 27, iz Ogleja, ima prestreljen desni palec; Franc Pahor, pešp. št. 97, iz Konjskega, ima kroglo pod rebri in šrapnelski drobec v levi nogi nad členkom. Drugi novodošli so kot sumljivi kolere v karanteni.

Grška legija.

Balkanska črtica. Priredil G. P.

Sedeči dogodke se je završil pred mnogimi leti, v onem času, ko so Grki prav sami zase in v zaupanju na lastno moč — seveda z zelo slabim uspehom — začeli z vojno, ki naj bi razbila carstvo turškega sultana. Dogodilo pa bi se lahko ta zgodba tudi v sedanjem času. Razloček med takrat in poznejšo balkansko vojno je bil le ta, da so se v zadnji balkanski vojni vrgle kar štiri balkanske države nad Turka, da dovršijo združeno to, kar se takrat še ni posrečilo.

Takrat torej, pred nekako petnajstimi leti, ko so korakali Grki proti Larisi, da odtrgajo od turškega carstva province, ki so od časa Aleksandra Velikega pripadale Grški, — so bile oživotvorjene družbe, ki so nabirale denar za grško vojno in legije, ki so z orožjem v roki hotele priti na pomoč grškim bratom v njihovem boju proti nevarnikom.

Povsod v okvirju Sredozemskega morja, kjer so stanovali Grki, so nastale take legije, ki niso bile vedno sestavljene iz samih Grkov, temveč iz onih mednarodnih elementov, ki morajo biti vedno tam, kjer se kaj vrši. Izgubljene eksistence so, ki morejo le kaj pridobiti in ničesar izgubiti, ne da bi imele kako globlje zanimanje za stvar.

V onem času se je tudi oddelil neki grški patriot, Demeter Krasnapopulos, ki je živel v Trstu, da sestavi tako legijo ter pride z njo na pomoč svojim rojakom, ki so se borili pri Larisi s kaj majhnim uspehom. Demeter Krasnapopulos je bil v navadnem življenju trgovec z južnim sadjem in njegova prodajalna je obstajala iz močnejše ročne torbe, s katero je krošnjačil po tržajskih pomolih Ker pa je bila sezija za datelje, fige in mandarine ravno pri kraju ter ni imel Krasnapopulos dosti posla, mu je prišel nalog, da sestavi legijo, ravno prav. Poleg patriotskega zadoščenja mu je prinesel tudi materijalne dobičke.

Kmalu je zbral krog sebe četo kakih 15 mladih ljudi, ki so bili slučajno brez posla. Za potrebna sredstva za svoje podjetje se je imel zahvaliti precejšnji zbirki darov, katere je bil nabiral pri bogatih grških trgovcih kot jih ravno v Trstu ne manjka.

Druga naloga je bila najti ladijo, ki naj bi prevedla čete v kako grško pristanišče. Na kakem elegantnem parniku Lloydja bi bil transport kaj enostaven, a je bil predrag ter morda celo zvezan z diplomatičnimi spletkami. Po

Ranjenci v obrtni šoli v Ljubljani so sledeči: Ambroz Fran, inf. dom. p. 26, 2. nad. st.; Androvič Ivan, p. p. št. 97; Arsan Peter, p. p. 47, 4. m. k.; Bergant Valentin, p. p. 17, 8. st.; Brolih, top. p. 7; inf. Brudula Ivan, p. p. 97, 3. nad. st.; Celhar Ivan, p. p. 17, 1. m. k.; Hegler Josip, p. p. 17, 8. st.; Malo-vrh Ivan, p. p. 17, 12. st.; gefr. Metelko Alojzij, p. p. 17, 3. st.; desnetnik Mlač Andrej, p. p. 97, 16. st.; enol. pr. Olekuc Basilij, p. p. 17, 4. nad. st.; inf. Pfeifer Matija, dom. p. 27, 16. st.; inf. Razpor Pavel, p. p. 17; Svetina Dominik, p. p. 97, 4. stot.; inf. Smrček Alojzij, lov. b. 17, 1. st.; gefr. Solec Jakob (p. p. 17, 14; prepričan Spielhofer Walter, p. p. 97, 7. stot.; inf. Starčič Josip, p. p. 97, 7. stot.; inf. Strah Ivan, p. p. 17, 4; inf. Tekave Anton, p. p. 17, 1. st.; inf. Zupel Fran, p. p. 97, 3. stot.; Žagar Juri, top. p. 7, 4. stot.

Na II. držav. gimnaziju so bili pripeljani sledeči ranjenci 17. pešp. (16. komp.): Svoboda Rudolf, Zagorčič, Marko Franc, Lakota Toma, Zgabc Fr., Opažič Marain, Rautz Janez, Čebašek Bol-lavar, Urše Franc, Strihovec Jozef, Schwab Matija, Drznaj Matija, Gregorič Jozef; v belgijsko vojašnico pa sledeči ranjenci 97. pešp. (16. komp.): Jedrejčič Blaž, Smilović Ivan, Mirac Gregor, Bugstaller Rudolf, Pavlin Alojzij, Ferjančič Andrej, Volk Dominik, Tomazič Jozef; 17. pešp. (16. komp.): Penčič Andrej, Kravanc Anton, Peteršič Martin. V Litijo so pripeljali: Trenkelj Franc, 17. pp.; Mitrovič Veselin, 97. pp.; Urban-cel Jozef, 87. pp.

daljšem iskanju se je našlo neki majhni italijanski obrežni parnik, ki je bil imel na krovu tovor za Pirej in kojega kapitan je bil zadovoljen s predlogom, da vzame legijo s seboj proti primer-ni odškodnini ter jo izkrcna na Krfu. Od tam pa do grške obali je bil le dober skok.

Nekega večera so se ukrcali ju-naški mladeniči pod vodstvom "majorja" Krasnapopulos-a. Dva legijonarja sta sicer porabila priložnost, da se izgubila v zaščiti noči, s predumom v žepu, a druga-če je bila družba polnoštevilna.

"Slabno znamenje", je menil eden bojevnikov. "Sedaj nas je še trinajst. To pomeni gotovo smolo."

"Ako se gre v vojno", je od-vrnil Krasnapopulos, "pomeni to vedno nesrečo in naj jih je pet-najst ali pa le trinajst. To je ravo no vojna."

Parnik je odplul iz tržaške lu-ke. Prihodnji dan, na visokem morju, je prišel deliti "major" uni-forme in orožje. Vsak legijonar je dobil modro suknjo z belim križem na stran prs, kot znamenje, da pripada veliki in slavni grški armadi. Poleg tega revolver najstarejšega sistema, a brez mu-nicije. Sledejo naj bi se dobilo šele na licu mesta, istotako osta-lo orožje, ki je bilo potrebno, da se prisili Turčijo na kolena.

V splošnem pa je poteklo poto-vanje kaj po domače. Zlogota o-pojnih pijak je pošla že na višini pri Baru, kar je povsem umljivo vsprico številnih naplavanj, s ka-terimi je počastila legija vse, kar je bilo grškega.

Tri dni po odhodu iz Trsta so zapazili kopno zemljo. Krasnapopulos je ravno stal na poveljniškem mostiču poleg ka-pitana.

"Ali je to Krf?", je vprašal ter pozorno obrnil pogled proti celini. "Hm, capitano, ali je to res Krf?"

"Bo že kaj", je menil kapitan ter hladnokrvno vlek dim iz pi-pice.

"Bo že kaj! Seveda! Saj se vedno pride nekam!" Krasnapo-pulos se je ozrl v kapitana z o-strim, vprašujočim pogledom.

"Govorite vendar, major! Kaj se je zgodilo? Pristanice, proti kateremu plovemo, je Krf, — kaj ne? Osi, — Prevesa je!"

"No, in potem?"

"Prevesa je turška!"

"Ha", je menil najstarejši le-gijonar, "kakšen interes pa ima kapitan na tem, da nas izkrci v Prevesi?"

"Ha-Ha-Ha", se je smejal Krasnapopulos. "Kakšen interes ima? Dobro se spoznam tu na Balkanu, otroci, ter sem že mar-sikaj doživel. — Torej — pet funtov dobi kapitan od valija (turški vladni uradnik) za vsa-kega grškega prostovoljca, kate-rega mu izroči. Vali pa dobi iz Stambula za vsakega deset fun-tov. Dobra kupčija, kaj ne! Kaj takega ne bo pustil Italjan vne-mar."

"Kaj pa bodo storili z nami v Prevesi?"

"Kratek proces", je menil ma-jor.

Na vseh obrazih znamenja za-čudenja in strahu.

"Ah, kaj", je rekel konečno neki legijonar. "Saj nam vendar ne bodo takoj porezali glav. Sploh pa niti nismo Grki. Ljudi pa ko-kečno Turki tudi lahko porabi-jo."

Tedaj pa se je udaril Krasna-populos na čelo.

"Kaj praviš? Da rabijo tudi Turki ljudi? No — in še kako jih rabijo! Otroci! Je veseli vsikri-til, "rešeni smo! Hitro vzemite s suknji grški križi!"

Ostalo je bilo delo par minut. Bele križe se je z mrzlično nagli-ko potrgalo raz suknje. Medtem pa je izrekal Krasnapopulos iz rdečega blaga pravilne polumese-če, katere so si nato legijonarji hitro pripeli na rokave, — ravno na mesta, kjer so še malo poprej blesteli beli križi Grške.

V istem času pa je za zavozil parnik v pristanišče Prevesa.

Od citadele se je bližal parni-ku čoln z oddelkom turških vo-jakov, katerega je bil poklical ka-pitan s signali.

Tedaj pa so tudi že prihrumeli legijonarji, na čelu jim "major" Krasnapopulos, na krov. Polumese-či, prišiti na rokave, so se sve-tili na daleč in ko je pristal čoln s turškim vojaštvom ob parniku, je zadonelo iz grl vseh, tako da je odmevalo od gora:

"Allah il Allah! Padišahum čok Jaša! — Dolgo naj živi Sul-tan!"

Kapitan parnika je padel vsled presenečenja v nezavest in ko je zopet prišel k sebi, je bila cela legija že davno na turških tleh ter je položila pred valjem pri-sego, da bo prelila zadnjo kapljo krvi za slavo in velikost Turčije.

Do tega pa seveda ni prišlo. Grki so kmalu nato rajše skleni-li mir ter preložili uničenje oto-manskega carstva za poznejšo, boljše priliko.

Lz pisma ranjenega slo-venskega vojaka.

Prišedši v Tomašov sem bil po tej prvi "turi" še komaj "živ", vendar smo jo drugi dan vdarili dalje v smeri proti Zamošču.

Kakih 5 kilometrov severno od Tomašova so nas Rusi sprejeli s šrapneli. Da bi se ne zgodila ka-ka nesreča, sem dal zapeljati za majhen grček, na katerem je na-ša artilerija krepko odgovarjala s svojimi bronzastimi "govorili". Brili smo tam dovpti do večera, dasi so šrapneli pokali skoro nad glavami. Proti večeru je prišel moj komandant in šli smo v ne-ko lovsko kočo tam blizu, da pre-nočimo. Na skedenj, ki je bil po-leg, so spravili kakih 30 ranjen-cov, pridrivil je tja tudi eskadron huzarjev in infanterijski oddel-ek s strojnimi puškami. Ritmojster je povabil poveljnika in mene na one piščance, katerih jaz ni-sem smel podaviti. Zvečer smo se-deli v družbi bili dobre volje in pili čaj, ki sem ga jaz kuhaj go-spodom v velikem loncu. Ob 10. zvečer je privedel neki huzar 4 kozake, ki jih je sam vjel v goz-du. Ritmojster ga je za to obda-roval s cigareti, kar je vojaka bolj veselilo, kakor če bi dobil bleščave cekine. Ob 11. smo se vlegli, že ob pol 12. pa se je pri-čelo zunaj streljanje, kakor da bi se podiral svet. Ko sem se iz-kopal iz slame, so me posule šre-pinje razbitih oken. Planil sem ven. V tem trenutku je padla gra-nata na skedenj, ki je bil maho-ma ves v ognju. Huzarji so ja-derno odjahali v bližnji gozd, stroj-

ne puške so pokale monoton, mi smo potegnili vozove z dvorišča in se na to vlegli v jarke, odko-der smo krepko odgovarjali na sovražnikovo streljanje. Vnel se je ljut boj. Polagoma so se Rusi vneli, zakaj naleteli so na kre-pak odpor, a tudi naše strojne puške so našle svoj cilj in opravi-le svoje delo.

Huzarji so zajeli rusko bateri-jo, in po ljutem boju potolkli vse moštvo. "Prav je tako", je rekel ritmojster, "saj bi bili v zadregi z ujetniki."

Meni je zlomil košček šrapne-la, ali kaj je bilo, na desni strani spodnje rebro.

Bilo pe približno okrog pol 2. ponoči, ko me je poslal poveljni-k s patruljo v gozd. Jedva sem se dvignil iz jarka, že sem zopet padel na tla. Vzelo mi je sapa in ko sem se otipal, sem čutil in po-tem tudi videl, da mi je najbrže kos železa razbil celo komisno torbico za revolver, kar me je pre-jokotno obvarovalo smrtno ran-e. Krvi ni bilo, ali dihati skoro nisem mogel in hoditi tudi ne.

Prepeljali so me v Tomašov (na Ruskem), kjer so me "povili" in v par dneh sem bil zopet dober, čeprav sem imel še vedno velike bolečine, ki jih čutim deloma še sedaj. No, imel sem že vdrugič nezansko srečo!...

Prišel sem zopet na fronto še o pravem času, ko so po tedenskem boju podili naši Ruse nazaj, da-le preko Zamošča.

Dobil sem nalogo popraviti br-zojavno progo do Zamošča. Bilo je težko delo. Rusi so namreč pose-kali brzojavni drog in potrgali žice. Poleg tega smo imeli vedno "komedije" z razpršenimi pa-truljami, ki so nas obstreljevale. Izgubil sem par vrlih in pridnih fantov.

Na tem retabliranju proti Za-mošču sem prišel do Lab., kjer sem napravil čez noč brzojavno štafeto kot "transit" k... kornu. Bil je to, kakor so dejali, nava-ren posel. Zjutraj ob 3. sem jahal z dvema Čehoma v smeri proti Zamošču. Skoro poldrugo uro smo bili že na potu, ko nenadoma za-gledam kakih 700 do 900 metrov pred seboj na glavni cesti koka-ško patruljo 20 do 30 mož.

"Nazaj", sem si mislil, "trije-itač proti taki premoči ne more-mo ničesar opraviti." Jahali smo v diru nazaj. Ko sem se ozrl, sem sprevidel, da nas bodo gotovo spreje z jeli, predno pridemo do svoje čete, kjer smo imeli še ka-kih 10 do 12 mož. Te mreine so nas hotele naravnost vjeti, zakaj nihče ni streljal. Približali so se nam že na 400 do 500 metrov. Uvidel sem, da je brezposlen vsak poskus usteči. Križa sicer ni-sem napravil, ker nisem imel ča-sa, vendar pa mi je bilo nekamo tesno pri sre. Velel sem fanta-ma: "Doli v jarek, pa dobro me-rimo!"

Skočili smo s konj eden na le-vo, drugi na desno, k meni je pri-legel korpotal in že so se poka-zali prav pred nami prvi trije na holmeu. Trikrat je počilo in tri-je so se zrušili. Eden izmed nas je zadel samo konja. Bili so to težki trenotki. Držal sem svojo puško, da bi jo zlomil, ako bi bilo to mogoče. V prihodnjem hipu se je na holmeu pojavilo zopet 5 temnih postav. Jeli smo zopet streljati. Vsak naš strel je zadel. V trdni zavesti, da bomo živeli samo še par minut, je nas navda-la nevrjetna mišnost. Niti besedice ni bilo slišati, čulo se je sa-mo repetiranje in pokanje pušk. Kozaki so se vrgli na tla in jeli streljati. Revežli! Trajalo je mu-čni 15 minut. Sedaj seveda nismo več toliko zadeli, ker so tudi ko-zaki ležali skriti v jarku. Oddali smo še kakih 15 do 20 strelav, nato pa je streljanje prenehalo. Ta-koj smo s tovariši planili pokon-ji, s težkim trdom polovili konje-ter oddirali. Za grickom so ko-zaki napravili isto: polovica jih je krenila na levo, polovica pa na desno z očitnim namenom, da nas zajamejo. Prebili smo se ven-dar le, dasi so nam krogle frča-le okrog ušes kakor toča. Sledili so nam do Lab... tu pa so jih sprejeli že ostali fantje našega oddelka. Hitro so se okrenili ter odnesli pete.

Vrnil smo se na pozorišče spo-padov s kozaki. V jarku smo na-li 12 mrtvih, ranjence so najbr-že odvedli sabo. Poleg tega smo vjeli tri kozake konje, enega imam sedaj jaz, enega pa moj ko-mandant.

Pri armadnem poveljstvu se-jim je zdelo moje poročilo skoraj neverjetno. Toda še isti dan je spel neki stotnik, ki je moj ra-potil potrdil v celem obsegu ter vložil radi mene in mojih dveh

tovarišev pismen predlog za voj-no dekoracijo.

Proti večeru istega dne so nas v Lab... kozaki znova napadli. Eden izmed mojih ljudi je planil v sobo in zaklical: So že zopet tu! Bilo jih je kakih 15. Pograbil sem puško ter skočil skozi vrata. Pred mano je šinil kakor strela ven na cesto moj korpotal, ju-naški dečko. Le trenotek se je ozrl, ali že ga je zadela krogla, kakor sem se pozneje prepričal, v prsa; zgrudil se je in borec se že s smrtjo, je zaklical: "Pa-ne-fachurichu, ja — mam — dost!" (Gospod pra-por-šček, jaz imam dosti!)

Nisem imel časa gledati nanj, meril sem, prijatelj z mišnostjo in hladnokrvnostjo, da se danes, ko pišem to in ko mi vstaja vse to zopet pred očmi, čudim sam! Komaj tri minute je trajalo strel-janje, potem pa so moji ljudje planili brez povelja kakor besni na cesto, toda kozaki nas niso ča-kali. Utekli so. Bil je zanje zad-nji čas, ker sicer bi bilo po njih. Pet so jih pustili na mestu. Eden je bil mrtev, 4 ranjeni. Komaj sem ubranil, da niso v svoji raz-jarjenosti potolkli še te.

Vrnil sem se na svoje mesto in se zjokal kakor mal otrok. Naj-boljšega so mi vzeli, iz ust mu je še eurljala kri, v rokah pa je še krčevito držal svojo puško, s ka-tero je streljal tako krasno. Nič ni pomagal!

Izkopali smo mu jama blizu hi-še, ga položili v njo ter ga za-greblji. Na grobu smo napravili križ, lesen, bel. Gori sem napisal: "Tu počiva Sokol Jan S... naj-boljši našega oddelka. Armadna brzojavna postaja štev..."

Tisto noč nisem govoril z nobe-nim, tudi mene ni nagovoril no-beden, a tudi očesa ni tisto noč zatislil nihče."

Junak, ki je pisal to pismo, le-ži sedaj ranjen in bolan na Du-naju. Svoje pismo zaključuje ta-kole: "Zdaj mi je že bolje. Ko bom zdrav, se z veseljem vrnem, samo zdrav moram biti!"

Kako je na Ruskem Poljskem?

Krakovska "Nova Reforma" poroča:

Dne 20. septembra se je nem-ška vojska približala Nowora-domsku. Čim je došla ta vest, je ruska armada z vsemi upravnimi oblastnjami zapustila mesto.

Nemci so sicer korakali skozi Noworadomsk, niso pa mesta za-sedli, marveč so prodirali proti Rudniku, kjer so se ustavili. Ru-ske upravne oblasti so se tedaj takoj vrnile, z njimi pa so prišle tri stotnije kozakov in cerkevov.

Toda že 26. septembra so se pojavile v Noworadomsku nove nemške čete, kar je imelo za po-sledico, da so se Rusi zopet u-maknili iz mesta. Ruske oblasti so se nato naselile v Piotrkovu, dva dni kasneje pa so se preseli-le v Skierniewice. Predno so Ru-si odšli, so ustanovili mestno mi-lico, ki je prevzela nalogo, da skrbi za red in mir, dokler se ru-ske oblasti zopet ne vrnejo v me-sto.

V mestu je zavladalo veliko po-manjkanje sladkorja, premoga in petroleja. Za to so vsa privatna stanovanja, restavracije in hoteli razsvetljeni s svečami.

Tudi v Varšavi je silno po-manjkanje premoga, sladkorja in soli. Casopisom nedostaja pa-pirja, zato izhajajo listi v zmanj-šani obliki. Delo v tovarnah po-polnoma miruje. Cent premoga stane v avstrijski vrednosti 6 do 7 kron. Draginja v mestu je ne-popisna, vsled tega je baje zlasti med delavskimi sloji zavladalo revolucionarno razpoloženje.

Varšavski dnevniki javljajo, da Rusija mobilizira še par milijonov vojakov. Toda to je samo humbug, da bi stem prestrašila Nemce in Avstrije in da bi po-tentila za sabo nevtralne države. Vlada ne misli na nobeno novo mobilizacijo in tudi ni izdala v tem oziru nobenih novih naredb.

Casopisi napadajo besno samo kakor smo že omenili v zmanjša-ni obliki. Listi so seveda pod pre-ventivno cenzuro. Toda priznati jet reba, da ta cenzura ni suro-va in tudi ne stroga ali malen-kostna.

Casopisi napadajo besno samo Nemčijo, napram Avstriji pa mol-če, se drže rezervirano, ali pa ce-lo izražajo obžalovanje, da je podlegla vplivu nemške državne politike.

V Varšavi je jela izhajati cela vrsta novih poljskih dnevnikov,

kakor "Duch Polski", "Dzien Polski", "Radość Polakow" itd. Vsi ti listi imajo namen vzbuditi med Poljaki simpatije do Rusije. Te liste seveda podpira ruska vlada, oziroma jih naravnost pla-čuje. Te vrste časopisi priobče-jo razne tartarske vesti — na primer "Nemci prosijo Belgijo za mir", "Splošno umikanje nemške armade" itd. V enem iz-med teh listov je napisal članek o razmerah Poljakov k Rusiji ce-lo neki poljski poslanec. Bubi-an-ski mu je ime. Vsi ti listi torej služijo zgolj ruski propagandi.

Francoski duhovniki vojaki.

"Germania" poroča: V taboru ujetnikov v Krossenu se nahaja

nad 20 francoskih duhovnikov, med njimi 3 jezuiti. En ujeti fran-coški duhovnik je poročal, da je bilo vpoklicanih v francosko ar-mado približno 20.000 duhovni-kov, ki so morali vsi na vojno; med njimi se nahajajo tudi škof-je. V Halleju leži v bolnišnici ne-ki nevarno ranjen kanonik, ki je moral kot prostak na vojno, da-si je že 55 let star. Ujeti fran-coški duhovniki zelo hvalijo obzir-nost nemških vojaških oblasti. Francoski ujetniki iz južne Fran-cije pa se radi izpovedujejo. Voj-ni ujetniki vsi žele, da bi se kna-lu sklenil mir, če bi tudi ne bil za Francijo ugoden.

Za vsebino oglasov ni odgovor-no ne uredništvo ne upravnništvo.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duša paša	—80	O jetiki	—15
Duša paša v uenju vesano	—100	Pasjeglavl	—15
Kit. nebeških vrat	—50	Pavla	—25
Marja vrbinja elegantno vezano	—125	Petrovski, znan N. Y. detektiv	—25
Otroška pobožnost	—25	Pod turškim jarmom	—20
Rajski Glasovi	—40	Poroka po pomoti	—60
Skrbi za Dušo elegantno vezano z zapono	—140	Pota lubezni 119 zvezkov	—50
Skrbi za Dušo v slonovo kost ve-zano	—120	Potovanje v Lidup	—20
Sv. Ura elegantno vezano	—120	Poslednji Mohikane	—20
Sv. Ura elegantno vezano z zapono	—140	Požigalec	—20
Sv. Ura v segrin vezano z zapono	—200	Pred nevihto	—20
Sv. Ura v slonovo kost vezano	—120	Prihajajo	—20
Vrtec nebeški	—40	Regali, prilike, reki	—20

POUČNE KNJIGE:

Abecednik nemški	—25	Sanje v podobah	—15
Abecednik slovenski	—25	Sita, mala Hindostanka	—15
Ahnov nemško-angelski tolmač	—25	Skozi širno indijo	—25
Angl. slov. in slov. angl. slovar	—40	Skrivnosti srca	—25
Domaci zdravnik	—50	S prestopa na morišče	—20
Domaci živnozdravnik	—50	Stanley v Afriki	—25
Drugo berilo	—40	Stezolcelec	—25
Hitri računar	—40	Strasna osveta	—20
Katekizem mali	—15	Sveta Elizabeta	—20
Novi domovinski zakon	—20	Sveta Genoveva	—20
Pemarska nagrobnice	—100	Sveta Katarina	—20
Pojedelnost	—50	Sveta Notburga	—20
Popolni nauk o čebelarstvu	—50	Svečolovec	—20
Prva nemška vadnica	—35	Stoletna pratka	—50
Ročni slovensko-nemški slovar	—50	Strah na Sokolskem gradu, 108 zv.	—50
Schimpfrov nemško-slovenski slovar	—120	Tan Lin	—20
Schimpfrov sloven-nemški slovar	—120	Tan Lin	—20
Sadjejavna v pogovori	—25	Turi povesti grofa Tolstaja	—40
Slovar nemško-slovenski (Jancic)	—250	Trije rodovi	—40
Slovar slovensko-angelski	—100	Uporniki	—40
Slovenska slovnica	—125	V gorah zakotja	—20
Slovenska pesmarica, I. in II. zve-zek, vsaki po	—60	Vrtolirov prstan	—20
Srednji katekizem	—20	Veliki trgovci	—20
Trina us in letoraja	—40	Vojna na Balkanu 12 zvezkov	—125
Učna živnozdravnik	—50	Zalost in veselje	—45
Veliki katekizem	—40	Zmaj iz Borne	—20
Voščilni listi	—20	Zmajevo morje celjski	—20
Zgodbe av. pisma	—50	Zaroka o polnoči	—15
Zvoznik, narodne pesmi, vezano, 1, 2 in 3. zvezek vsaki po	—50	Za tuje grehe	—40

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: J. A. GERM. 507 Cherry Way or box 57 Brad-
dock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT 112 Sterling Ave. Bar-
berton, O.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Slagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Časopisnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK

Dr. MARTIN J. IVECO, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
ETEN SPEHAK, 422 N. 4th St., Kansas City, Mo.
JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 6413 Matta Ave., Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdina, Pa.

POROTNIKI

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.
GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR

JOZEF MERTEL, od društva št. 1, Ely, Minn.
ALOIS CHAMPA, Box 961, od društva št. 2, Ely, Minn.
JOHN KOVACH, Box 365, od društva št. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne poš-
latve naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote vse pritožbe
pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebnih ali neuradnih pismih od strani članov se ne bodo
vračale.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA J. S. K. J.

Asesment št. 196.

Dne 1. novembra 1914.

POROČILO UMRLIH ČLANOV(IC)

Brat Frank Striša, cert. 1041, član društva sv. Jožefa, št. 12,
rojen leta 1868, umrl dne 25. septembra 1914. Vzrok smrti: pljuč-
nica. Zavarovan je bil za \$1000.00; pristopil je k Jednoti 8. av-
gusta 1903.

Brat George Prijatelj, cert. 482, član društva sv. Jožefa, št. 30
v Chisholm, Minn., umrl dne 20. oktobra 1914. Vzrok smrti: je-
tika. Zavarovan je bil za \$1000.00; pristopil k Jednoti 7. julija
1901.

Brat John Cesar, cert. 1998, član društva sv. Alojzija, št. 31,
v Braddock, Penna., umrl dne 3. oktobra 1914. Vzrok smrti: Sar-
coma of Liver (rojen let 1876). Zavarovan je bil za \$1000.00;
pristopil k Jednoti 27. aprila 1902.

Brat John Pishlar, cert. 5275, član društva sv. Jožefa št. 53,
v Little Falls, N. Y., rojen leta 1881, umrl dne 23. septembra 1914.
Vzrok smrti: vodenica. Zavarovan je bil za \$1000.00; pristopil k
Jednoti 10. junija 1906.

Sestra Marija Založnik, cert. 14831, članica društva sv. Aloj-
zija, št. 31 v Braddock, Penn., rojena leta 1899, umrla dne 26. ju-
lija 1914. Vzrok smrti: Pneumonia. Zavarovana je bila za \$500.00;
pristopila k Jednoti 8. decembra 1911.

Sestra Anna Henich, cert. 8282, članica društva sv. Cirila in
Metoda, št. 9 v Calumet, Mich., rojena leta 1866, umrla dne 26. ju-
lija 1914. Vzrok smrti: srčna kap. Zavarovana je bila za \$500.00;
pristopila k Jednoti 18. junija 1906.

Sestra Antonija Notar, cert. 9489, članica društva sv. Barba-
re št. 39 v Rosyn, Wash., rojena leta 1870, umrla dne 22. septem-
bra 1914. Vzrok smrti: Nephritis. Zavarovana je bila za \$500.00;
pristopila k Jednoti 1. januarja 1906.

V mesecu oktobru je bilo izplačano društvam kakor sledi:

Za smrtnino članov in članice \$5,500.00

Za bolniško podporo, poškodbe in odpravo \$7,479.48

Skupaj \$12,979.48

O P O M B A.

Nekateri tajniki se še vedno pritožujejo, da ne dobe asesmen-
ta pravočasno. Vse te se opozarja na pravila Jednote da izdeluje
asesment glavni tajnik med 1. in 10. dnevom v mesecu, to pa zato,
ker nekatera društva ne poročajo svojih prememb skoraj do 10.
v prihodnjem mesecu, in je nam nemogoče pošiljati asesment po-
prej. To naj pa nikakor ne zadržuje nobene seje, vsaj ve vsaki taj-
nik, koliko ima vsak član plačati, in asesment se lahko kolekta od
članov, če dobe asesment od Jednote ali ne. Kadar pride asesment
se lahko pošlje denar. Nekateri zastopniki pa tudi odstejejo denar
za suspendirane člane ne da bi sporočili potom tajnika društva,
kdo je suspendiran. V takih slučajih povzroča glavni tajnik
velike sitnosti, ker mi nikakor ne moremo dati takega kredita
društvom, če nam ne sporoče, za koga so odšteli dotične svote. Pro-
sim toraj, da bi bili v tem oziru malo bolj natančni. Mi storimo
vse, kar le moremo, da se delo v glavnem uradu točno vrši, če pa
naletimo na take zapreke od strani društev, ni krivda na naši
strani in mi ne moremo pomagati.

V zadnjih par mesecih smo naznanili glede sprememb v otroč-
jem oddelku, glede spremembe v točki 294 in glede sprejema za-
varovalnine za \$250.00. Danes poročamo, da se še ni dovolj članov
oglasilo, če so "za" ali pa "proti".

Pred par tedni so bili v glavnem uradu Jednote pregledovalci
od Insurance Commissionja države Minnesota. Zahtevali so, da
se mora takoj spremeniti točka 294 in otročji oddelek. Toraj v tem
oziru nam ni potreba nobene volitve, ker spremeniti moramo, če
želijo člani tako ali ne. Državna postava je prva v tem oziru.

Glede zavarovalnine za \$250.00 pa moramo tako dolgo odloži-
ti, da dobimo dovolj izjav. Iz dosedaj poslanih poročil vidimo, da
je zanimanje za to zelo slabo. Večina misli, da je razred za \$500.00
dovolj nizek; kateri ga noče vzdrževati, tudi ne bo hotel držati za-
varovalnine za \$250.00. Resnica pa je tudi, da bi vsi tisti, kateri
bi se zavarovali za smrtnino za \$250.00 prišli k Jednoti samo za
bolniško podporo. Vsak ve, da samo z bolniško podporo, ni Jed-
nota nič na dobičku. Toda glavni urad ne oporeka, če se jih zgledi
zadostno število, lahko damo to na glasovanje, kadar hočemo.

Kakor poprej rečeno, je bilo Jednotino poslovanje pregleda-
no po državi Minnesota. Uradnega poročila še nismo prejeli, toda
kakor hitro ga dobimo, ga priobčimo v glasilo Jednote. Iz tega
poročila bode razvidno, v kakem redu je našel uradni Commis-
sioner naše poslovanje. Na podlagi tega poročila bomo lahko iz-
poslovali "Charter" v drugih državah.

Nadalje opozarjamo vse uradnike krajevnih društev na po-
ročilo, katero je bilo objavljeno v glasilu Jednote iz urada "Po-
možnega odbora Jednote" glede izplačila bolniške podpore. Ta od-
bor pregleduje vse bolniške nakaznice, v katerih se pojavljajo ve-
like pomanjkljivosti. Bolniške podpore plačamo zelo veliko, zato-
raj je treba paziti, da se strogo nadzoruje bolniške. Naša Jednota
plača večje podpore za 75c mesečnih prispevkov, kakor katera
druga Jednota, kar jih imamo. Če bomo mogli s tem shajati, je po-
polnoma odvisno od dela krajevnih društev. Vsak mora vedeti, da
sta bolniški in odškodninski sklad samostojna. Če se iz tega skla-
da plača več, kakor se notri dobi, se bodo morali zvišati prispevki
v ta sklad. V smrtninskem skladu smo sedaj na dobri podlagi,
bolniški sklad je pa odvisen od našega nadzorstva bolnikov. No-
bena društva ne sme priporočati bolnika, za katerega ve, da ni o-
pravičen. Če to stori, ne dela samo proti pravilam, ampak prej ali
slej bodo morali člani sami trpeti.

Jednota kljub slabim časom dobro napreduje, toda marsikaj
bi se še lahko doseglo z večjim zanimanjem na društvenem polju.
Agitirajte toraj in ne pozabite, da pripadate k najbolj radodarni
Jednoti, kar jih imamo. Pridobivajte čedalje več novih članov,
ker le na ta način zamoremo napredovati. Vsak dolar, vsak član,
katerega pridobite za Jednoto, je napredek za Vas vse. Vse podpore,
katere deli Jednota, so odvisne od našega lastnega dela, zatoraj
je treba, da delujemo vedno za napredek organizacije, katera je
namenjena ne samo bolniški podpori, temveč tudi smrtnini naših
članov, katero bode treba plačati kadar pride potreba.

Naj omenimo tudi, da je bil državni pregledovalec precej
strog s tistimi društvi, katera ne pošiljajo svojega asesmenta toč-
no v glavni urad, in tudi ne opravičijo svoje zakasnelosti. Rekel
je, da imamo popolno pravico suspendirati vsako društvo in posa-
meznega člana, kateri se ne drži reda. Prosimo toraj, da se to
upoštevata. Vsak mora vedeti, da je Jednota trgovsko podjetje in
kot tako mora imeti svoj sistem in svoj red, brez katerega ne mo-
re naprej.

Mi vemo, da so nekatera društva v precejšnji zadregah v teh
slabih časih. Če katero ne more pravočasno storiti, kar je predpi-
sano, se mora pravočasno opravičiti, da glavni urad ve, pri čem
da je. Mi moramo imeti naše stvari vedno v takem redu, da je pre-
gled mogoč vsakemu, kateri pride. Glavni urad pa tega ne more
imeti brez točnega poslovanja od strani krajevnih društev.

Za združenje naše Jednote z drugimi je prišlo v glavni urad
samo pet prošelj, toda nobena izmed teh ni pojasnila na kakšni pod-
lagi, da se zahteva združenje. Zatoraj je nemogoče dati teh pro-
šenj naprej.

Če hočemo pri naši Jednoti kedaj misliti na združenje, je naj-
boljše; če se začne v Jednotinem glasilu o tem debatirati. V deba-
to naj posežejo vsa društva, katera so za to ali proti temu, da bo
drugi vedeli, zakaj se gre. Glavni urad bo izrazil svoje mne-
nje, ko bo enkrat vedel, kakšno stališče zastopajo krajevna dru-
štva.

Z bratskim pozdravom

GEO. L. BROZICH, glavni tajnik.

MESEČNI PREGLED MED DRUŠTVI IN JEDNOTO.

Za mesec oktober 1914.

Prva številka znači številko društva;
druga znači svote vplačanega denarja;
tretja znači smrtnino;
četrti znači koliko se je izplačalo podpore in poškodnine,
peta pa koliko so člani posameznih društev skupaj prejeli.
Številke z zvezdico označene so za asesment 1914.

Dohodki:	Izdatki:		
1. 456.26	229.00	229.00	
2. 384.30	231.00	231.00	
3. 213.36	74.00	74.00	
4. 136.26	57.00	57.00	
5. 83.09	63.00	63.00	
6. 78.58	141.00	141.00	
9. 406.75	466.00	966.00	
11. 74.98	9.00	9.00	
12. 139.61	23.00	23.00	
13. 128.76	205.00	205.00	
14. 71.25	36.00	36.00	
15. 220.68			
16. 200.00	174.00	174.00	
17. 88.08	88.00	88.00	
18. 475.65	522.00	522.00	
19. 241.64	64.00	64.00	
20. 166.38	17.00	17.00	
21. 167.06			
22. 220.45	212.90	212.90	
25. 295.66	59.30	59.30	
26. 121.41	62.00	62.00	
27. 119.26	46.00	46.00	
28. 67.16	114.00	114.00	
29. 171.84	126.00	1126.00	
30. 443.72	16.00	1516.00	
31. 249.55	58.00	58.00	
32. 165.79	56.00	56.00	
33. 241.48	29.00	29.00	
35. 157.99	136.00	136.00	
36. 255.57	206.25	206.25	
37. 573.34			
38. 114.88			
39. 199.80	272.30	772.30	
40. 204.74	57.00	57.00	
41. 76.16	44.00	44.00	
42. 167.64	75.00	75.00	
43. 93.24	492.00	492.00	
44. 102.12	10.00	10.00	
45. 164.70	77.00	77.00	
47. 164.89	14.00	14.00	
49. 142.70	54.00	54.00	
50. 55.73	50.00	56.00	
51. 84.93			
52. 168.34			
53. 208.21	60.00	1060.00	
54. 125.30	89.00	89.00	
55. 85.11	30.00	30.00	
57. 95.62	274.00	274.00	
58. 103.54	72.00	72.00	
60. 85.86	13.00	13.00	
61. 85.99	51.85	51.85	
64. 162.22	16.00	16.00	
68. 215.69	464.48	464.48	
69. 86.95	393.10	393.10	
70. 13.63	18.00	18.00	
71. 210.01	63.30	63.30	
72. 61.70			
75. 145.96	158.00	158.00	
76. 70.11	30.00	30.00	
77. 50.00			
78. 195.31	41.00	41.00	
79. 30.56			
81. 57.16	38.00	38.00	
82. 162.87	60.00	60.00	
83. 69.61	33.00	33.00	

84. 141.48	20.00	20.00
85. 154.52		
86. 66.93		
87. 50.26		
88. 80.08	48.00	48.00
89. 96.23	25.00	25.00
90. 63.12	43.00	43.00
92. 127.27		
94. 260.23	168.00	168.00
99. 121.02	45.00	45.00
100. 43.96	22.00	22.00
101. 32.95	44.00	44.00
103. 122.88	95.00	95.00
104. 75.98		
105. 100.91	122.00	122.00
106. 86.26	8.00	8.00
107. 25.91		
108. 60.89	12.00	12.00
109. 41.75	20.00	20.00
110. 85.69		
111. 105.57	60.00	60.00
112. 24.84	167.00	167.00
114. 199.75		
115. 36.00		
116. 72.10		
117. 36.67		
118. 29.67	10.00	10.00
119. 14.25		
*15. 237.99		
*70. 65.51		
*82. 158.47		

Skupaj 13,690.33 5,500.00 7,479.48 12,979.48

Preskrba z živili na Angleškem.

Poljedelstvo proizvaja na An-
gleškem le šestino vseh živil, ki
jih potrebujejo za svoje prebiva-
stvo. To razmerje se je razvilo
tekem zadnjih 50 let in še vedno
postruje; višje in višje se dvig-
ajo številke angleškega uvoza.
Na prvem mestu stoji pšenica,
katere so lani uvozili na nad eno
milijardo kron. Potem pride go-
veje in ovčje meso ter slanina, ki
jih uvozijo za 800 milijonov kron.
Žive živine uvažajo leto za letom
manj, zato pa raste uvoz zmrznje-
nega mesa iz Avstralije in Ar-
gentinije. Zmrznjeno meso je ved-
no dražje ter je njegova cena
zlasti zadnjih pet let močno na-
rastla. Vzrok je ta, ker so Zdr.
lražave danes že same navezane
na uvoz mesa ter delajo tako an-
gleškemu konsumu konkurenco.
— Jutranja Angleževa pijača je
čaj, ki ga uvozijo na leto za 350
milijonov kron; kave in kakava
pa uvozijo vsakega leta za 75 mi-
lijonov, a poraba kakava vidno
narašča. Znatno postojanko zav-
zema v angleškem uvozu sladkor.
Od vseh strani se steka ondi, za-
to so tudi cene nižje nego v naši
sladkorni deželi. Moke prihaja
na Angleško za približno 150 mi-
lijonov kron, večinoma iz ame-
riške Unije. Veliko se uvažuje sve-
žega, posušenega in ukulanega
sadja. Znatne so množine rib, ki
jih uvažajo.

Kot izvozne dežele pridejo v
poštev: Indija, ki dobavi pšeni-
co, čaj in riž, potem pride Kana-
da, ki dobavi pšenico, in Avstra-
lija, ki razen pšenice daje tudi
zmrznjeno goveje in ovčje meso,
surovo maslo in vino. Nova Ze-
landija daje zmrznjeno meso.
Ceylon stoji na prvem mestu za
dobavo čaja; od tu dobiva Angli-
ja skoro 95 odstotkov vsega ča-
ja. Egipt daje čebulo, jajca, trsni
sladkor, fižol, banane, dišave. Iz
evropskih dežel dobiva Anglija:
iz Nemčije sladkor, jajca, oves,
ječmen in vino. Važen angleški
dobavitelj je Danska, ki jim da-
je sveže surovo maslo, jajca, ri-
be in zgorščeno mleko. Iz Ho-
lanske dobivajo Angleži margari-
n, prečiščeno meso, slanino in
dr.; ista živila dobivajo tudi iz
Belgije. Iz Francije prihaja k
njim vino, zelenjava, sir, surovo
maslo; iz Rusije jajca, ječmen,
pšenica, sladkor. Tudi Amerika
in celo Kitajska in Japonska ter
azijska Turčija preskrbujejo An-
glijo z živili. Zato ni čudno, da
Anglija tako skrbi za svojo var-
nost na morju in da so Angleži
tako preplašeni radi uspešnega
delovanja urnih nemških križaric
v Atlantskem in Indijskem ocea-
nu ter nemških vojnih ladij v Se-
vernem morju. Kaj če bi se An-
glija obkolila in preprečil dovoz
živil, bi ji takoj pretela najhuj-
ša lakota.

Brezlični brzojav na avtomobilu.

Francoska armada razpolaga z
brezličnim brzojavnim aparatom,
ki ga vozi s 13 možmi na avtomobi-
lu. Voz se lahko vozi z lastnim
benzinom 400 km daleč, nato pa
lahko brzojavlja še pet ur. Brzo-
javlja se lahko 375 kilometrov
daleč.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR.
DRŽAVAH.

Preiskava o minah na Jadran-
skem morju.

Vsled intervencije italijanske
vlade je pooblastila avstro-ogr-
ska vlada c. in kr. vojnega ata-
šeja v Rimu, da se poda z nekim
avstro-ogrskim mornariškim čast-
nikom strokovnjakom glede na
vprašanja o minah v Benetke, da
se preiščejo okolnosti, vsled ka-
terih so se odrgale mine na Ja-
dranskem morju. Preiskava je
dognala, da so se po slučaju, ki
se ni mogel naprej vedeti, odtr-
gale nekatere ob avstr. obrežju
na več krajih zasidrane mine in
da so jih veter in morski valovi
gnali proti italijanskemu obrež-
ju. C. in kr. vojna mornarica je
takoj odredila vse, kar je potreb-
no, da se v bodoče prepreči ne-
sreče.

Morilec.

Victoria, Texas, 10. nov. — Za-
morec Louis Friar je umoril svo-
ja dva tovariša in ranil tri druge
osebe. Ko ga je začela policija za-
sledovati, se je zabarikadirval v
nekega skladišča in se skoraj celo
uro ustavljal osim stražnikom.
Videč, da se jim ne more ubrani-
ti, se je sam ustrelil.

Za smeh in kratek čas.

V razstavi.

— Jaz sem tako živo naslikal
sliko "Poletje", da se vsak člo-
vek začne potiti, če jo pogleda.

Nekaj drugega.

Prvi potnik: — "Gospod, ali
ne vidite, da ne more prenesti da-
ma kajenja?"

Drugi potnik: — "Saj vendar
vi tudi kadite!"

Prvi potnik: — "To je nekaj
čisto drugega. Ta dama je moja
žena."

Domači prepri.

Žena: — "Tako pametna kot
Ti, sem tudi jaz."

Soprog: — "Zalibog!"

Večina žensk je slična ugan-
kam; pečamo se z njimi, dokler
jih ne razrešimo. (Rousseau.)

Iz ust otroka.

Stara mati vnukinji: — "Bodi
pridna, Anica. Ko sem bila jaz
mlada deklica, sem si vedno lepo
pustila umiti obraz."

Otrok: — "No, in kako izgle-
daš sedaj!?"

Stava.

— V vojni pa res ne ve človek
kaj dela.
— Ali ste bili mogoče v vojni?
— Ne, ampak stavljal sem, da bo-
mo zmagali, pa nismo.

